

Domovská stránka>Rodinné veci a dedenie>Majetkové vzťahy v manželstve a registrovanom partnerstve>**Majetkové dôsledky registrovaného partnerstva**
Majetkové dôsledky registrovaného partnerstva

Francúzsko

1 Existujú v tomto členskom štáte rôzne formy „registrovaných partnerstiev“? Vysvetlite rozdiely medzi rôznymi formami?

Vo Francúzsku existuje len jeden typ registrovaného partnerstva: občiansky pakt solidarity alebo PACS. Registrované partnerstvo je vymedzené v článku 515-1 Občianskeho zákonníka ako „zmluva, ktorú uzatvorili dve plnoleté fyzické osoby rozdielneho alebo rovnakého pohlavia, aby si usporiadali svoje spoluzitie“.

Registrované partnerstvo má majetkové dôsledky medzi partnermi a voči tretím osobám. Sú menej rozsiahle ako dôsledky majetkového režimu manželov a nechávajú priestor vôli partnerov.

Tieto majetkové vzťahy partnerov sa riadia súborom právnych noriem týkajúcich sa právomocí, vlastníctva majetku a práv a povinností partnerov počas trvania občianskeho paktu solidarity.

Na partnerov sa okrem toho vzťahuje forma záväzného primárneho režimu bez ohľadu na vybraný majetkový režim. V článku 515-4 Občianskeho zákonníka sa v tomto zmysle stanovuje, že partneri sa zaväzujú spoločne žiť a poskytovať si vzájomnú materiálnu pomoc a podporu. Partneri sú okrem toho v zásade spoločne a nerozdielne zodpovední voči tretím osobám za dlhy, ktoré zmluvne dohodol jeden z partnerov na zabezpečenie bežných životných potrieb.

2 Existuje v tomto členskom štáte zákonná úprava majetkových pomerov v registrovanom partnerstve? Čo sa v nej stanovuje? Na aké formy „registrovaného partnerstva“ sa vzťahuje?

Francúzske právne prepisy umožňujú partnerom, ktorí uzatvorili občiansky pakt solidarity (PACS), aby si vybrali medzi dvoma majetkovými režimami.

Na jednej strane si môžu vybrať režim podľa všeobecného práva (ak neexistuje osobitná dohoda), ktorý predstavuje oddelenie majetku s predpokladom bezpodielového spoluvlastníctva, ak neexistuje dôkaz o opaku. Každý z partnerov si tak ponecháva správu a užívanie osobného majetku a voľné nakladanie s ním a každý zostáva sám zodpovedný za osobné dlhy, ktoré vznikli pred uzavretím občianskeho paktu solidarity alebo počas jeho trvania (článok 515-5 Občianskeho zákonníka). Len ak sa preukáže, že majetok nie je vlastníctvom jedného z partnerov, bude sa predpokladať, že im patrí spoločne, a to každému polovica.

Na druhej strane si partneri môžu zvoliť vzájomne dohodnutý režim bezpodielového spoluvlastníctva. Majetok, ktorý nadobudli spolu alebo osobitne počas trvania PACS, sa považuje za majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve, ktorý sa delí na polovicu (článok 515-5-1 Občianskeho zákonníka). Niektorý majetok vymedzený v článku 515-5-2 Občianskeho zákonníka však zostáva výlučným vlastníctvom každého z partnerov, napríklad peniaze prijaté každým z partnerov po uzatvorení občianskeho paktu solidarity, ktoré sa nepoužili na nadobudnutie majetku, vytvorený majetok a jeho príslušenstvo, majetok osobného charakteru, majetok alebo jeho časti nadobudnuté za peniaze, ktoré patrili jednému z partnerov pred registráciou pôvodnej dohody alebo pozmeňujúcej dohody, majetok alebo jeho časti nadobudnuté za peniaze a získané darovaním alebo dedením a napokon časti majetku nadobudnuté na základe dražby celého majetku, ktorý vlastnil jeden z partnerov v rámci bezpodielového spoluvlastníctva v dedičskom konaní alebo v dôsledku darovania, alebo jeho časti.

Pripomíname, že vo Francúzsku existuje len jeden typ registrovaného partnerstva: občiansky pakt solidarity (PACS).

3 Ako si môžu partneri usporiadať majetkové pomery v registrovanom partnerstve? Aké sú v tomto prípade formálne požiadavky?

Partneri môžu uzatvoriť svoju dohodu o občianskom pakte solidarity pred matričným úradníkom alebo notárom.

V článku 515-3 Občianskeho zákonníka sa stanovuje, že „osoby, ktoré uzatvárajú občiansky pakt solidarity, urobia spoločné vyhlásenie pred matričným úradníkom obce, v ktorej si stanovili svoje spoločné bydlisko, alebo v prípade závažnej prekážky stanovenia spoločného bydliska pred matričným úradníkom obce, kde sa nachádza bydlisko jednej zo strán“. Pri tejto príležitosti partneri predložia matričnému úradníkovi dohodu, ktorú medzi sebou uzatvorili.

Dohodu o občianskom pakte solidarity možno uzatvoriť aj vo forme notárskej zápisnice, pričom osvedčujúci notár prijme spoločné vyhlásenie, vykoná registráciu občianskeho paktu solidarity a pristúpi k náležitostiam uverejnenia (článok 515-3 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Partneri si môžu vybrať režim bezpodielového spoluvlastníctva vymedzený v článku 515-5-1 Občianskeho zákonníka. Ak si tento režim nevyberú, bude sa na nich vzťahovať zákonný režim oddelenia majetku stanovený v článku 515-5 Občianskeho zákonníka.

Počas trvania občianskeho paktu solidarity sa partneri môžu rozhodnúť, že upravia alebo zmenia svoj majetkový režim prostredníctvom pozmeňujúcej dohody, na ktorú sa vzťahuje rovnaká náležitosť uverejnenia ako na pôvodný pakt. Táto dohoda sa doručuje alebo zasiela na účel registrácie matričnému úradníkovi alebo notárovi, ktorý prijal pôvodný občiansky pakt solidarity (článok 515-3 ods. 6 Občianskeho zákonníka).

4 Je slobodná vôľa ako si usporiadať majetkové pomery v registrovanom partnerstve nejakým obmedzená?

Pokiaľ sa v dohode neuvádza inak, majetkový režim partnerov, ktorí sú viazaní občianskym paktom solidarity, je režimom oddelenia majetku. Partneri si však môžu výslovne vybrať režim bezpodielového spoluvlastníctva vymedzený v článku 515-5-1 Občianskeho zákonníka: „Partneri si môžu v pôvodnej dohode alebo pozmeňujúcej dohode zvoliť režim bezpodielového spoluvlastníctva majetku, ktorý nadobudli spolu alebo osobitne odo dňa registrácie týchto dohôd. Tento majetok sa tak považuje za bezpodielové spoluvlastníctvo, ktoré sa delí na polovicu, pokiaľ jeden z partnerov nepodá na druhého partnera žalobu z dôvodu nerovného prispievania“.

Bez ohľadu na vybraný režim sa na partnerov okrem toho vzťahuje záväzný primárny režim, ktorým sa vymedzujú ich práva a povinnosti, a to medzi nimi, ako aj voči tretím osobám. V článku 515-4 Občianskeho zákonníka sa v tomto zmysle stanovuje, že partneri sa zaväzujú spoločne žiť a poskytovať si vzájomnú materiálnu pomoc a podporu. Partneri sú okrem toho v zásade spoločne a nerozdielne zodpovední voči tretím osobám za dlhy, ktoré zmluvne dohodol jeden z partnerov na zabezpečenie bežných životných potrieb.

5 Aké sú právne účinky zrušenia registrovaného partnerstva alebo jeho vyhlásenia za neplatné na toto registrované partnerstvo?

V článku 515-7 Občianskeho zákonníka sa stanovuje, že občiansky pakt solidarity zaniká úmrtím jedného z partnerov alebo manželstvom partnerov alebo jedného z nich. V tom prípade zánik partnerstva nadobúda právoplatnosť v deň príslušnej udalosti. Partnerstvo zaniká aj spoločným vyhlásením partnerov alebo jednostranným rozhodnutím jedného z nich.

Zánik občianskeho paktu solidarity nadobúda právoplatnosť vo vzťahoch medzi partnermi ku dňu registrácie zániku občianskeho paktu solidarity. Má účinky voči tretím osobám odo dňa, keď sa splnili náležitosti týkajúce sa uverejnenia.

Zánik alebo zrušenie registrovaného partnerstva vedie k vysporiadaniu majetkových vzťahov partnerov.

Podľa článku 515-7 ods. 10 Občianskeho zákonníka prináleží partnerom, aby si vysporiadali práva a povinnosti vyplývajúce z občianskeho paktu solidarity. Len v prípade, že nedospejú k dohode, rozhodne o majetkových dôsledkoch zrušenia partnerstva sudca.

Každý z partnerov si zoberie svoj osobný majetok.

Majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve sa delí na polovicu okrem prípadov inak dohodnutých podmienok. Predovšetkým nič nebráni tomu, aby partneri zostali v režime bezpodielového spoluvlastníctva.

Pohľadávky medzi partnermi sa vysporiadajú.

Medzi partnermi sa uplatnia ustanovenia o prednostných prideleniach majetku rozdelením (články 831, 831-2, 832-3 a 832-4 Občianskeho zákonníka).

6 Aké sú dôsledky úmrtia na majetkové dôsledky registrovaného partnerstva?

Úmrtie jedného z partnerov vedie k zániku registrovaného partnerstva ku dňu úmrtia a k vysporiadaniu majetkového režimu partnerov podľa vyššie uvedených podmienok.

Podľa francúzskeho dedičského práva pozostalý partner nie je zákonným dedičom. Môže však byť ustanovený dedičom na základe závetu.

Pozostalý partner si môže uplatniť dočasné užívacie právo na obdobie jedného roka na byt/dom, ktorý skutočne obýval a ktorý bol jeho hlavným bydliskom v čase úmrtia partnera (podľa podmienok stanovených v článku 763 ods. 1 a 2).

Toto právo však nie je verejné a zosnulý partner ho môže tohto práva zbaviť prostredníctvom závetu.

Pozostalý partner môže požiadať aj o prednostné pridelenie rodinného obydla, ak to zosnulý partner výslovne uviedol v závete (článok 515-6 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

7 Ktorý orgán má právomoc rozhodovať vo veci týkajúcej sa majetkových dôsledkov registrovaného partnerstva?

Sudca pre rodinné záležitosti (*juge aux affaires familiales* – JAF) je príslušný rozhodovať o bezpodielovom spoluvlastníctve medzi partnermi, ktorí uzatvorili PACS, alebo druhmi (zákon č. 2009-506 z 12. mája 2009 o zjednodušení práva, dekrét č. 2009-1591 zo 17. decembra 2009 o konaní pred sudcom pre rodinné záležitosti vo veci majetkových režimov manželov a bezpodielového spoluvlastníctva, obežník CIV/10/10 zo 16. júna 2010 o právomociach sudcu pre rodinné záležitosti vo veci vysporiadania majetku).

8 Aké sú účinky majetkových dôsledkov registrovaného partnerstva na právne vzťahy medzi jedným z partnerov a treťou osobou?

Podľa článku 515-4 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý je uplatniteľný bez ohľadu na majetkové pomery zvolené partnermi, sú partneri spoločne a nerozdielne zodpovední voči tretím stranám za dlhy, ktoré si jeden z nich zmluvne dohodol na zabezpečenie bežných životných potrieb. Táto solidarita sa však neuskutočňuje v prípade zjavne nadmerných výdavkov. Zásada solidarity neplatí ani vtedy, ak nedošlo k súhlasu oboch partnerov v súvislosti s nákupmi na splátky alebo úvermi, a to okrem prípadov, keď ide o malé sumy nevyhnutné na zabezpečenie bežných životných potrieb a keď kumulovaná výška týchto úverov v prípade viacerých úverov nie je zjavne neprimeraná s ohľadom na životný štýl domácnosti.

Na základe článku 515-5 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa partnerovi, ktorý samostatne vlastní hnutelný majetok, vo vzťahu k tretím stranám v dobrej viere udeľuje právomoc samostatne vykonávať akýkoľvek úkon správy tohto majetku, užívanie alebo likvidáciu.

9 Krátky opis postupu rozdelenia majetkových pomerov v registrovanom partnerstve v tomto členskom štáte vrátane ich vysporiadania a zániku.

Podľa článku 515-7 ods. 10 Občianskeho zákonníka v prípade zániku občianskeho paktu solidarity prináleží partnerom, aby si vysporiadali práva a povinnosti vyplývajúce z občianskeho paktu solidarity. Len v prípade, že nedospejú k dohode, rozhodne o majetkových dôsledkoch zrušenia partnerstva sudca.

Majetok sa rozdelí buď mimosúdnou, alebo súdnou cestou. Pri mimosúdnom vysporiadaní sa medzi partnermi vyhotoví dohoda o rozdelení majetku. Bude mať formu notárskej zápisnice, ak sa týka majetku, na ktorý sa vzťahuje zápis do katastra nehnuteľností. Majetok sa rozdelí súdnou cestou, ak partneri nedospejú k dohode o vysporiadaní alebo rozdelení majetku. Sudca rozhodne o žiadostiach o udržanie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve alebo o prednostné pridelenie majetku (článok 831 Občianskeho zákonníka).

Ak sa na partnerov vzťahoval majetkový režim podľa všeobecného práva, t. j. oddelenie majetku, celý majetok, v súvislosti s ktorým partneri mohli preukázať, že patril jednému alebo druhému partnerovi, sa vráti jeho vlastníkom. Okrem toho aj osobné dlhy partnera zostanú jeho dlhmi. Naopak majetok, v súvislosti s ktorým sa nepreukázalo, že patrí jednému alebo druhému partnerovi, sa považuje za majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve a každému z partnerov patrí polovica.

Ak si partneri zvolili dohodnutý režim bezpodielového spoluvlastníctva, predpokladá sa, že každému z partnerov patrí polovica majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve. Majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve sa zodpovedajúcim spôsobom rozdelí na polovicu medzi partnerov, a to s výnimkou majetku, ktorý zostáva vo vlastníctve každého z nich (pozri vyššie a článok 515-5-2 Občianskeho zákonníka).

Medzi partnermi sa uplatnia ustanovenia o prednostných prideleniach majetku rozdelením (články 831, 831-2, 832-3 a 832-4 Občianskeho zákonníka).

10 Aký je postup a dokumenty alebo informácie, ktoré sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľného majetku?

V rámci rozdelenia majetku mimosúdnou cestou týkajúceho sa majetku, na ktorý sa vzťahuje zápis do katastra nehnuteľností (inak povedané nehnuteľností), sa listina o vysporiadaní spoluvlastníctva musí povinne prijať vo forme notárskej zápisnice.

V článku 710-1 Občianskeho zákonníka sa totiž stanovuje, že „aby sa akýkoľvek úkon alebo právo mohlo formálne zapísať do katastra nehnuteľností, musí vyplývať z verejnej listiny, ktorú prijal notár pôsobiaci vo Francúzsku, zo súdneho rozhodnutia alebo z verejnej listiny, ktorú vydal správny orgán“.

Posledná aktualizácia: 15/04/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.